

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

:: Kéziratok és szakkérdések ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KOZEPÉN.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj. { Egész évre 12 pengő.
Fel évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.

Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT—(FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwasserbe-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: — A haltermelés alapelvei az újabb kísérletek nyomán. (Folyt.) v. Illésy Zoltán. — Sporthorgászat és horgász-
ipar a Balatonon. Dr Lukács Károly. — A kulipintyó. Polgár László. — Ujdonságok — Vegyesek. — Külföldi lapszemle.

— Árjegyzések — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: — Die Grundlagen der Fischproduktion nach neueren Versuchen. — Angelsport
und gewerbsmässig geübter Angel-„Sport“ am Balatonsee. — Die Fischerhütte (Feuilleton). — Vermischte Mitteilungen. — Auslandschau.
— Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Felhívás.

Jelen lappéldányunkhoz csupán azon tag-
jaink, illetve előfizetőink részére mellékelünk
postatakarékpénztári befizető-lapot, akik fizetési
kötelezettségüknek még nem tettek eleget.

**A mellékelt befizetési lapon irónnal fel-
van tüntetve a tartozás pontos összege is,
amely némely esetben több évi díjhátrálék.**

Tisztelettel kérjük az illetőket, hogy a befi-
zetési-lap felhasználásával tartozásukat kiegyen-
líteni, vagy több évi tartozás esetén **legalább
egy-két évi hátrálékot törleszteni** szívesked-
jenek, hogy a lap küldésében fennakadás ne
történjék.

Ha jelen felszólításunk nem járna ered-
ménnyel, akkor a legközelebb postai megbízás
útján lennének kénytelenek a tartozásokat be-
szedetni.

Budapest, 1936. október hó 15-én.

AZ EGYESÜLET ELNÖKSÉGE.

A haltermelés alapelvei az újabb kísérletek nyomán.

Irta: vitéz Illésy Zoltán.

(Előadta az idei februári halászati tanfolyamon. — Folytatás.)

Trágyázás. A takarmányárak emelkedése követke-
zőtében a tógazdaságoknak az utóbbi évek alatt az ete-
tést mind jobban kellett korlátozni. Hogy ennek folyo-
mányaként a halastavak hozama vissza ne essen, más
módszerhez kellett folyamodni. A különböző talajműve-
lésektől eltekintve legelső sorban a fokozott istálló- és
műtrágyázás jöhet figyelembe, amely nemcsak a tavak
hozamát emeli, de a halak emésztésének fokozása által
a takarmány értékesülését is javítja, mert a trágyázatlan
halastavakkal szemben a trágyázottnál mindig ked-
vezőbb a hányados értéke.

A trágyázástól csak úgy remélhető kedvező hatás,
ha a víz fölé érő keményszárú vízi növényzetet — fő-
leg a nádat — egyidejűleg irtjuk, mert az a hatást ak-
ként ellensúlyozza, hogy feléli a tó táperejét, s a trá-
gyázással sem érjük el azt a kívánt célt, hogy a ponty-
táplálékot képező apró állatvilág szaporodjék. Ezek fej-
lődésére ugyanis a lágyszárú vízalatti növényzet és az
algafélék képződése kívánatos.

A tófenék feltörése trágyázással kapcsolatban csak
abban az esetben célszerű, ha a termő fenékiszap elég
mély és nem kell attól tartani, hogy a szántással ter-
méketlen réteg kerül felszínre.

Az organikus trágyák közül azok alkalmasak a halastavak részére, melyek a vízben úsznak addig míg elkorhadnak. Főleg alkalmas az istállótrágya — elsősorban a sertéstrágya, amely ha a hizlalóból kerül ki, rendszeren sok megemésztetlen szemestakarmány-maradványt is tartalmaz. Az istállótrágyából egy kat. holdra 24 mázsát adagolhatunk amelyből a népesítés előtt 4, április, májusban 6, június, júliusban 6 és augusztus, szeptemberben 8 q kerül kiszórásra. A trágyát kis adagolásban, hetenként vagy 10 naponként elosztva kell a tóba juttatni csónakról lapáttal kiszórva, mert az organikus anyagokkal való túlságos telítés azon veszedelemmel járhat — különösen meleg időben, — hogy a tóvíz oxigén tartalmát túlságosan lecsökkenti. Túlságos sertéstrágyázás a halakat kellemetlen szagúvá teheti. Pisztrángos tavakban a trágyázás nem is célszerű.

Wielenbachban nagyon jó eredményt értek el a trágyázás céljából lekaszált vízi növényzettel, melyet halomba raktak a tóba. Ezek lassan indulnak korhadásnak és a trágyázó hatás tovább tart.

Célszerű a szárazon tartott ivó tavakba sertést hajtani legelőre. A házi szárnyasok is kiválóan emelik a tó hozamát trágyázásukkal. Dr E. Probst kísérlete szerint egy kacsának 6 hónapig a vizen tartása a trágyázás következményeként 0.88 kg halhústöbbletet eredményezett.

Váltógazdaság a tavaknál ritkán fordul elő, de ha a tó egy évig szárazon állana, annak zöldtrágyázása pillangós növényzettel igen jó hatással van a következő évre. A csillagfűrt alkalmas erre azért, mert júliusban virágzás idején a tavat el lehet árasztani és ivadékokat behelyezni. Alászántás nem szükséges.

Műtrágya alkalmazásánál a rentabilitás kérdése a döntő. Foszfát és káli trágyákkal több termést feltétlenül el lehet érni, és főleg akkor szaporodik a pontytáplálék, ha e szerves trágyák mellett elég szerves anyag van a tóban. A költség nincs mindig arányban a jövedelem többlettel, de ha a többhozamot éppen teljesen felemésztené a műtrágyázás költsége, akkor is van közvetett haszon, ami abban nyilvánul, hogy a halanyag, — főleg az ivadék — jobb kondícióba jut.

A foszfortrágya főleg szerves anyagban gazdag talajú tavaknál ajánlható. Ennek hatására Wielenbachban 20 évre terjedő kísérleteket folytattak. A szuperfoszfátból és thomassalakból holdanként 1—2 mázsát kell elszórni a tó elárasztása után a nádmentes szabad vízfelületen kéthetenként elosztva márciustól októberig.

A szuperfoszfát adagját közvetlenül a felhasználás előtt nagyobb edényben (pl. hordóban) vízzel feleresztjük és azután csónakból kisebb vederral egyenletesen szétlocsoljuk, ügyelve arra, hogy a merítés előtt a hordó tartalmát mindig felkavarjuk. Ha a tó már népesítve van, akkor sem ártalmas a kiszórás a halakra. Csak égetett mész kiszórásánál kell óvatosan eljárni, hogy egyszerre ne jusson nagy adag a tóba. A hazai szuperfoszfát 17—19% foszforsavat tartalmaz. A wielenbachi kísérleteknél kat. holdanként 100 kg szuperfoszfát, amelyben tehát 18 kg a tiszta foszforsav, — 41 kg halhús terméstöbbletet hozott. A thomassalak és rheniafoszfát németországi gyártmány, amely ezidő szerint nálunk nem kapható.

A káli trágyák hatásáról a vélemények eltérők. A német mezőgazdasági társaság 4 évre terjedő kísérletei szerint ennek a hatása halastavaknál feltétlenül igazolódott. — A kísérletek alatt nem etettek, hogy egyedül a trágya hatása legyen észlelhető. A silány talajú tavak-

nál a káli és mésztrágyázás nem kevésbé fontos, mint a foszfor. A káli mint kainit és kálimagnézia jött alkalmazásba és azt észlelték, hogy ez a halak egészségi állapotára is igen jó hatással volt. Adagolás szintén egyszerre a vízbe szórva és pedig kat. holdanként 1—2 mázsa kálimagnézia, vagy 2—4 mázsa kainit.

Nálunk a 40%-os kálitartalmú kálisó van forgalomban.

A Péti só 17% nitrogéntartalommal bíró műtrágya amelynek fele lassan ható ammoniák, fele pedig gyorsan ható salétrom. Ezenkívül 50% mész tartalma is van. Tógazdasági alkalmazására tudomásunk szerint nem tettek eddig kísérletet.

A mész különböző célt szolgál: egyrészt dezinficiáló, másrészt előmozdítja a viziállatok fejlődését.

Fertőtlenítésre égetett meszet alkalmazunk, amely a levegő hatása alatt szénsavas mésszé változik át 10—14 nap alatt, amely a halakra már ártalmatlan. Azonkívül a talaj és a víz savasságát is közömbösíti, a tó állat- és növényvilágát táplálja, a tótalaj ásványi alkatrészeit feltárja.

Német tógazdaságokban tett kísérletek szerint 1 mázsa égetett mész (CaO) 1.68 kg szaporulatot adott. A kísérleteknél holdanként 0.8 mázsától 9 mázsáig terjedő adagolás volt. A szétszórás vagy a száraz tófenékre, vagy a tóvízbe eszközölhető: célszerűbb az első mód. Kopoltyúpenész fellépte esetén a vizet kell megszerezni ez esetben az égetett meszet jó kainittal keverni (kat. holdanként 30 kg mész + 15 kg kainit). Közvetlenül népesítés előtt veszélyes a tófenék erős meszezése. A tótalaj dezinficiálására kat. holdanként 6—9 mázsa mész alkalmazandó. A rendes meszezésnél az évi szükséglet 1.8—3 mázsa, vagy pedig kétannyi szénsavas mész.

A meszet a teletetők fertőtlenítésére is szokták használni, hogy a behelyezés előtt az ártalmas csírák kipusztuljanak. A víz alatt azonban megeshetik, hogy napokon át megmarad a maró hatása ha nem volt porrá törve hanem nagyobb rögökben volt beszórva. Célszerű azért a meszezés után a teletetőt vízzel ellátni azután azt leereszteni, s a halak részére újból megtölteni.

A pontyos tógazdaság mellékhalai.

A tó termésereje úgy használható ki teljesen, ha népesítésre a pontyon kívül bizonyos mennyiségben más halfajokat is felvesznek. A mellékhalak tenyésztése azonban mindig körülményesebbé teszi a szortírozás miatt is a pontyos tavak lehalaszását. Azon halfajtákat, amelyek a pontynak versenytársai a táplálkozásnál (compó, kárász stb.) csak akkor lenne célszerű behelyezni és tenyészteni, ha ezek piaci értéke nagyobb, vagy termelési költsége kisebb mint a pontyé.

Legszokásosabb mellékhal a compó, amelynek piaci értéke nálunk alacsonyabb a pontyénál, de úgy Német, mint Olaszországban az ára magasabb, és igen keresett hal, ha a piaci súlya 12—40 deka között van. Általában ugyanazon táplálékon él mint a ponty, főleg a parti és fenékfaunát fogyasztja, előnye: hogy szívós és jól szállítható, az iszapban is turkál és felleli azt a táplálékot, amelyet a ponty csak szükségből vesz fel. A szaporítása azonban bizonytalan, nem sikerült a compónál oly biztos ivató módot alkalmazni, mint a pontynál a Dubisch rendszer, Igen sokszor a

növesztő tóban ivik le s ilyenkor az őszi lehalászásnál váratlanul sok a compóivadék. Legfeljebb 10% rész helyezhető a pontyok közé anélkül, hogy az utóbbiak táplálékát el ne vonja túlságosan.

A tógazdaságban a lehalászásnál igen sok apró értékű, különböző fajú hal kerül a hálóba különösen ha a tavak élővízfolyásból nyerik vizüket. Hogy ezekből is jövedelmet lehessen húzni, a szeméthal mennyiségének megfelelő mérvben ragadozó halfajokat szokás a pontyos tavakban tenyészteni, amelyek az érték-telen apróhalakat és békákat értékesebb halhússá változtatják.

Ezen halfajok közül leggyakoribbak a süllő, harcsa és csuka.

A süllő a legértékesebb, de egyúttal a legérzékenyebb és igényesebb mellékhal. Szaporítása a megtermékenyített ikra keltetése útján sem oly biztos eredményű mint a ponty és pisztrángnál. Ívás idején a teletetőbe helyezik ki a párokat, ahol az előre elkészített fészkekre (fűzgyökér, cirok, fenyőgally stb. anyagból) 100—150 ezer ikrát raknak le, ezt keltetés végett a halasvizbe külön e célra szolgáló kosarakban helyezik ki. Tógazdasági termelésnél egy fészkekből elég ivadékot nyerünk 100 kat. hold részére. Az ivadék főleg planktonból él, csak később, — az első nyár végén, — mikor már 10—15 cm hosszú — válik ragadozóvá, de a 40—50 dekás kétnyaras pontyok közé kár nélkül kihelyezhető a következő évben, mert csak kisebb halakat kap el, mivel torok nyílása kicsi. Főleg a mélyebb, keményfenekű és növényzetmentes tavak alkalmasak a süllő számára, vagy legalább is oly tó, — ahol tiszta víztükrös helyek is vannak.

A csukát nálunk csak kis mennyiségben tenyészítik. A lehalászásnál és szállításnál az oxigénigénye nem oly nagy mint a süllőnek, de a ponty és compónál kényesebb halfaj. A csukaivadék kéthetes korában már zsákmány után kap, a legragadozóbb halfajta amely saját súlyának 25—30%-át kitevő halakat is pusztít, — azért ügyelni kell, hogy ne helyezzünk nagyobb csukát oly tóba melyben értékesebb nemeshalaink ivadékai vannak. Szaporítható mesterséges úton akként, hogy az ikrát kifejik az anyahalból, s azt tejjel termékenyítve, külön e célra szolgáló tölcészerű üveg-edényben, átáramló vízzel keltetik. A harcsa is értékes mellékhal a tógazdaságnak, a békát is pusztítja. Ívása nem egyszerű, állítólag ennek sikerét az biztosítja, ha oly kisebb tóba helyezik ki az anyapárokat, ahol nincs ponty. A legtöbb tógazdaságba más helyről kell az ivadékot beszerezni az ívás sikertelensége miatt.

(Vége.)

Felhasznált irodalom:

- Dr E. Walter. Richtlinien zur Karpfenfütterung.
 V. Burda. Grundlagen der Karpfenzucht.
 Dr W. Schäperclaus. Lehrbuch der Teichwirtschaft.
 Dr W. Schäperclaus. Die Zucht schnellwüchsiger und widerstandfähiger Karpfenstämme durch Zielbewusste Auslese.
 Dr E. Walter. Grundlagen der Allgemeinen fischereilichen Produktionslehre.
 Reichsverband deutscher Fischzüchter. Merkblatt für die Düngung der Teiche.
 Fischerei Zeitung. Neudamm.

Esztergom szab. kir. megyei város polgármestere.

9547/1936 pm. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a város halászati joga 1937. évi január hó 1-től számított hat egymásutáni évre, nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni. Az árverés folyó év október hó 19-én hétfőn d. e. 11 órakor lesz a város gazdasági ügyosztályában, hol az árverési feltételek előzetesen is megtekinthetők.

A város képviselőtestülete az ajánlatok elfogadása felől szabadon dönt.

Esztergom, 1936. szeptember hó 17-én.

Glatz
polgármester.

Sporthorgászat és horgászipar a Balatonon.

Irta: Dr Lukács Károly.

A „Sporthorgász“ szerkesztője a tél folyamán felkért arra, hogy írjak egy cikket a hivatásos halászat és a horgászat viszonyáról a Balatonon. Minthogy örömmel üdvözöltem kezdettől fogva azt a mozgalmat, amely — Szabó Gusztáv dr műegyetemi tanár és Székely-Körmöczy Sándor, a későbbi szerkesztő ösztönzésére — a balatoni sporthorgászokat egyesületbe tömöríteni és a sok-sok, idáig tapasztalt visszaélést a balatoni horgászat terén megszüntetni volt hivatva, s minthogy a „Sporthorgász“ folyóirat is főleg ennek az időszakú törekvésnek kívánt szószólvója lenni: Készséggel tettem eleget ennek a megtisztelő felkérésnek. Bevezető soraimban azonban súlyt helyeztem annak hangoztatására, hogy nem vállalatomnak, hanem *saját magamnak* évtizedes megfigyeléseken alapuló véleményét kívánom közléteni, mikor az igazi sporthorgászatot szembeállítom a hivatásszerűen üzőtt horgászattal.

A „Sporthorgász“ szerkesztője jónak látta nemcsak ezt a bevezető megjegyzésemet, hanem néhány más passzusát is a cikknek egyszerűen törölni, s a szövegben egyéb változtatást is eszközölni; épp ezért azokat a helyreigazító és felvilágosító megjegyzéseket, amelyeket a cikkem nyomán a nevezett horgászlapban napvilágot látott támadó és bíráló közlemények részéről indokolták tettek, a *mi szaklapunkban* szeretném közzétenni, mert meggyőződésem szerint ezek a kérdések elsősorban a *halasvizek gazdasági hasznosításával hivatásszerűen foglalkozó* halász-szaktársaimat érdeklik.

A külföldi halászati szaklapok köztudomás szerint nagyon komolyan foglalkoznak a halászat és sporthorgászat viszonyából adódó kérdésekkel és szerintem nekünk is ideje már ezeket a kényesnek látszó, de mindig fontosabbá és aktuálisabbá alakuló problémákat a halgazdasági érdekek szemszögéből megvilágítani.

Itt is szükségesnek tartom azonban előrebecsátani, hogy ez a közlemény nem a Balaton halászatát bérlő vállalat, hanem *saját magam*, egyéni tanulmányokon és tapasztalatokon alapuló álláspontját kívánja kifejezésre juttatni.

Röviden összefoglalom a „Sporthorgász“ pünkösdi számában megjelent dolgozatom gondolatmenetét. Kiindultam vitéz Illésy Zoltán barátom nagyon találó megállapításából, mely a nevezett folyóirat májusi számában jelent meg s így hangzik:

„A hivatásos halászok és a mindjobban növekvő számú sporthorgászok között súrlódás leginkább oly esetben áll elő, amikor a víztulajdonos a halasvíz bérbeadása mellett fenntartja magának azon jogot, hogy horgászó engedélyeket is kiadhasson.“

Az ilyenkor előálló érdekelletét természetesen, mert noha a példászerű magyar halászati törvény értelmében a kifogott hal a halászatra jogosultat illeti, vagyis aki a halászatra jogosult engedélye nélkül fog halat, az a bérlő társaságot lopja meg s a tőle elkobzott hal eladásából befolyt pénzösszeg a halászatra jogosultat, tehát a bérlőt illeti (FM. III. fokú ítélete, Fischer Frigyes könyve, 126. lap). A Balatonban az új szerződés óta a halak tulajdonjogában osztoznak vele az összes horgászok, akiknek engedélyük van. Korlátozása ezen tulajdonjognak csak az a lényeges kikötés, hogy a horgászok a *kifogott halat áruba nem bocsáthatják*.

Ez a kikötés lényegbevágó, mert elképzelhetetlen, hogy a bérbeadó egy sok száz, később esetleg több ezer szerszámmal dolgozó versenyüzemet akart volna halászbérlőjével szembehelyezni olyképp, hogy horgász-eszközökkel végig az összes partokról, hidakról és mólókról, halászeszközökkel pedig a nyílt vizen termeljék ki a halakat. Még kevésbé képzelhető, hogy a bérlő elfogadott és az Orsz. Halászati Felügyelőség jóváhagyott volna egy olyan szerződést, mely az értékesítésre vonatkozó fenti korlátozás nélkül szabadítja rá a Balatonra a horgászok korlátlan és ellenőrizhetetlen sokaságát, kik nemcsak a halfogásban, hanem a haleladásban is versenyeznének a halasvíz bérlőjével.

Nyilvánvaló ugyanis, hogy a horgászok halüzérékedésének tilalma nélkül a bérbeadó a társulati üzemtervvel, az egységes üzemi halgazdaság elemi követelményével jutott volna összeütközésbe. Így is rést ütött azonban az engedélyezés új módja a modern halgazdaság azon alapvető princípiumán, hogy okszerű haltenyésztés csak pontos termelési statisztika szemmel tartásával folytatható,*) mert a halgazdának mindig tudnia kell, hogy milyen arányban van a behalított ivadék a kitermelt piaci halmennyiséggel. A Balatonon csak a bérlő vezet pontos nyilvántartást a halasításról és haltermelésről, a horgászok számai azonban éppoly kevésbé adnak számot a horgással kifogott halak mennyiségéről, mint ahogy az orvhalászok halzsákmánya is a titok homályában rejtőzködik.

Valóban nehéz ott okszerű és rentábilis haltenyésztési tevékenységet folytatni, ahol a halasvíz gondozása, a halasítás és az evvel járó minden beruházás a „nyílt-vízi“ halászó üzem terhe, vele szemben pedig a parton véges-végig, a víztulajdonos részéről minden ellenőrzés-

*) A Balatoni Halászati Társulatnak a szerződés létrejöttkor érvényben volt üzemterve is előírja az egységes hasznosítást, de még határozottabban kifejezésre jut a társulati és egységes üzemi halgazdaság elve és a halfogások nyilvántartásának követelménye az új halászati törvényben, melynek idevágó 5. §-a Fischer Frigyes indokolásával így hangzik:

„Olyan tavakban, amelyeknek halászatára jogosultak társulattá alakultak, a halászat a FM. engedélyével és az általa jóváhagyott üzemterv szerint úgy gyakorolható, mint a zárt vizekben. Az üzem vezetője köteles a halfogásokat szakszerűen elkönyvelni“ stb.

„Az olyan tavaknál, ahol a halászati jogtulajdonosok már társultak és a halászat egységes üzeme biztosítva van, a termet és érdekében áll, hogy az ilyen üzemnek lehető belterjessé tételét ne gátoljuk.“ (Fischer Frigyes könyve, 14. lap.)

től menten a horgászok szabadcsapatái dolgoznak a halak kitermelésén, a fogási eredmények számbavételének minden lehetősége nélkül.

Bátorkodtam evvel szemben utalni a kincstári tulajdonban lévő s mintaszerűen kezelt pisztrángos halasvizekben folytatott halgazdaságra (Hámori-tó, Garadna-patak), hol a sporthorgászengedélyek csupán a halak megfogására, nem pedig egyben tulajdonba vételére jogosítanak. Ahogy a közelmúltban meggyőződtem, ott 3 pengőn felüli díjat fizet a horgász egy napijegyért (nem pedig 30 fillért, mint Balatonbogláron) és a kifogott pisztráng kilójáért még külön 4 pengőt, nagyobb mennyiségénél még 50 %-kal többet. Pedig az államkincstárnak is van érzéke az idegenforgalom követelményei iránt, hiszen az egész Lillafüred ennek köszönheti a létezését és a Palota-szálló nemcsak nyáron, hanem télen is alig tudja ma már az odatóduló idegeneket befogadni.

A balatoni horgászok nem fizetnek a halért, nem kell azt megvenniök, de annyit igazán meg lehet követelni tőlük, hogy legalább ne adják azt el, *ne üzérkedjenek vele* s ne hozzák evvel a víztulajdonost abba a fonák helyzetbe, hogy — szerződés ellenére — konkurrenst állít a bérlőjével szembe. Ellen igen sokan vannak a horgászok közt, akik azért ülnek hajnaltól napestig, hosszú, méla lesben, a mólón vagy nádszélén, hogy minél több halat bocsáthassanak áruba. Minden telepen jól ismerik ezeket az „iparhorgászokat“ vagy „horgásziparosokat,“ számtalan megbízható értesülésünk van az üzemeikről, de csak egész ritka esetben sikerül ellenük perrendszerű, vagy legalább olyan adatot és bizonyítékot produkálni, melynek birtokában megtorló intézkedés történhet. Könnyen érthető, hogy sem az eladó, sem a vásárló nem tárja fel egykönnyen az ilyen halüzlet pénzügyi háttérét, és — ha nagyon szorul a kapca — mi sem könnyebb, mint ártatlan ajándékozásnak, kedveskedésnek nyilvánítani az adásvételt. De lehet-e csodálkozni a horgászipar egyre vakmerőbb térhódításán, mikor a halászati jogtulajdonosok jórésze tartózkodik minden válogatástól a horgászengedélyért jelentkezők között s evvel sportférfiúvá avat egész sereg olyan egyént (vályogos cigányt, facér kőmiveslegényt, elcsapott gyepmestert és hasonlót), akik hajnaltól estig, néhol holdfényes éjszakán át is iparszerűen, megrendelésre, főleg kis penziók részére „dolgoznak“?!

Az én cikkemnek *főcélja* volt az, hogy rátereljem a figyelmet a sporthorgász fogalmát megcsúfoló horgásziparosok üzemeire, és közreműködésre hívjam fel az igazi sporthorgászok Szabó Gusztáv és Székely-Körmöczy Sándor köré tömörült egyesületét, hogy a maguk érdekében is indítsák meg az akciót a halkufár horgászoknak a Balaton partjáról való eltávolítására. Mert ameddig ilyen horgásziparosok ülnek a horgászat tisztára úri kedvtelésből, egészségjavító céllal folytatott sportférfiak mellett, ne essék zokon ez utóbbiaknak, ha a bérlő társaság ellenőrei sűrűn, majnem naponta mutatkoznak a hátuk mögött.

És mivel a legutóbbi tíz év alatt a horgászok száma a Balatonon kb. megtízszereződött, de ennek ellenére gyakran hallom azt a mosolygós ellenvetést, hogy „hát komolyan gondolom én, hogy a horgászok számbajövő mennyiségű halat fognak ki?“, Répássy Miklósnak egy 12 év előtti, Pászthory Ödönnek egy mult évi „Halászat“-beli közleménye, valamint saját tapasztalataim és kezeiőink jelentései alapján egy kis kalkulációt próbáltam adni a horgászok által kifogott kösüllő és pontymennyiségekről.

Nem kísérlem meg a vitába szállást Sz. K. fölényes és gunyoros, sok helyen érthetetlenül zavaros érvelésével, mellyel az én számadataimat, valamint Répássyét és Pászthoryét cáfolni és megingatni igyekszik, csak röviden megisméltém, hogy minden balatoni horgász igenis elveszett napot „*diem perdidit*“-t emleget, ha nem sikerül egy egész nap alatt legalább egy db pontyot, aki pedig süllőzik, legalább egy kiló kősüllőt vagy kisebb fogast napfényre hozni. Tudom, nagyon jól, hogy nem minden nap sikerül ennyi és ilyen halat hazavinni, de viszont számos olyan nap is ráalkonyul a horgászra, amelyiken 2—3, sőt 5 db pontyot vagy 15—25 db kősüllőt is sikerült a horgairól levenni. A magam részéről egész bizonyosnak tartom, hogy a horgászok június közepétől augusztus végéig több pontyot és kősüllőt fognak ki a Balatonból, mint a hivatásos halászok. De nem ezt tartom a lényegesnek és halgazdasági szempontból türethetetlennek, hanem azt, hogy a horgászok által kifogott halmak tekintélyes részét értékesítik és ezzel a hivatásos halászoknak, érzékeny károkat okoznak. Ezenkívül nagy mennyiségű fogas és pontyivadékot is hazavisznek az ilyen horgászparosok, de — sajnos — előkelő úriemberek is, akikről ilyen soh'sem mertünk volna feltételezni, s ezzel felbecsülhetetlen pusztítást végeznek a balatoni halgazdaság sőt sporthorgász társaik kárára is.

Egyáltalán nem látok rémképeket, a valódi sporthorgászoktól igazán nem sajnálom azt a halat, amit nemes kedvtelésükkel kifognak, csak azoknak a horgászati „szakértőknek“ kézlegyintő elintézésével akartam kissé szembenézni, akik a balatoni horgászok egész nyári fogását „bagatell“-nek, ártatlan semmisségnek mondják a halászokéval szemben.

De felesleges szószaporítás minden feltevés és számolgatás a horgászok sokadalma által zsákmányolt halmennyiséget illetően. Nem vitás az, hogy legalább négy hónapon keresztül sok száz, és mivel már a legtöbb horgász két, némelyik három készséggel is dolgozik, hovatovább párezer horogszerszám van munkában a Balatonon és ennek a zsákmányát kellene összevetni 8—10 halászhalónak a zsákmányával. Erre azonban — a modern halgazdaság egyik legfontosabb követelményére, megbízható fogási nyilvántartásra, amit a Balatonra, mint zárt vízként halászható vízre a törvény is előír s a magyar halászati szakfelügyelet mindig megkövetelt — *jelenleg semmi lehetőség nincs*, mert a hivatásos halászok zsákmánya legpontosabban nyilván van ugyan tartva, de a vele párhuzamosan működő haltermelő üzem, a horgászok zsákmánya teljességgel imponderabilis.

Sz. K. szerkesztő úrhoz méltóbb feladat volna annál, hogy a hivatásos halászokkal termeltető üzemet igaztalan, „rófsicc“-ek szájából kölcsönzött nevetséges invektívákkal illesse, ha módját ejtené az ő nagy agilitásával annak, hogy azt a *nagy X-et*, amit a horgászok évi zsákmánya jelent, legalább pontyban, kősüllőben, fogasban és harcsában elfogadható számadatokkal helyettesítse. Azt az általam „kétszeresen X-nek“ jelzett nemeshal-mennyiséget, amit az orvhalászok, a Maróthy Jenő vicces néprajzi karcolatában, de nem a balatoni nép nyelvkincsében „rófsicc“-eknek keresztelt haltolvajok emelnek ki a Balatonból, amúgy sem tudja egyikünk sem kinyomozni.

(Folytatjuk.)

* A „Sporthorgász“ — nyilván nyomdai tévedésből — az X-et elhagyta az én cikkemből és az orvhalászok zsákmányát egyszerűen a horgászoké kétszeresének nyomtatta,

A kulipintyó.

Irta: Polgár László.

A nyári halászat, ha bő is halban, nemigen jövedelmez, mert azt tartja az úrféle, csak azokban a hónapokban szabad halat enni, amelyekben „r“ betű van. Ilyen pedig nyáron nem lévén, hát árán alól kel el a hal. Ha nem kereshet a halász a saját mesterségében, más után néz. Szántástól kukoricatörésig mindig akad valami a kétkézi ember számára.

Jőjárt Gergő is átnyergelt ezen a nyáron. Egész aratásban a kasza nyelét fogta, azután meg még a gépet is szolgálta. Összegyűlt a sok polyva a gép mellett, akkor felvillant benne a gondolat: gulibát kellene verni a könyökben.

Amikor a Tiszát szabályozták, akkor igen bölcsen, olyan nagy területet hagytak a víznek, hogy még tavasszal sem érheti el a körtöltést. A gáton belőli rész az ártér, igencsak homokos szürkeség, de olyan rész is akad, ahol sárga agyag tarkítja a tájat.

Gergő annyi polyvát vitt a partra, amennyi éppen elég lehetett, megvakarta a füle tövét és fölgondolta, mi minden kell még. Hát tervezgette — a fát majd a fűzben „szörzi“, a nádat a tetőhöz a tápai részen „vágja“, meg nyalábolja össze, akkor, ha már minden így együtt lesz, csak neki kell állni a dagasztásnak, fűrközésnek, verésnek, földésnek, barkácsolásnak, miegyébnek, mígnem egy szép napon, ott a parton, az agyagos részen, elkészül a kulipintyó. Azért ott, mert arrafelé agyagos az árterület, jobban köt, mint a sivóhomok, de meg, mert így közel is esik a pihenő a tethelyhez, meg azután ott még telket sem kell hozzá venni.

Neki is állt Gergő a munkának. Már vagy hat napja formázta a sarat, drótozta a nádtehető. Utoljára maradt az ajtó. Fakilincset faragott rá, majd, amikor már mindennel elkészült, hedrótozta a házacska ajtaját és felhúzta a ladikját oda a partra. Kikötött, újra föltekintette a kunyhóját, mégegyszer körüljárta, csak úgy magában dörmögte:

— Ki is kék meszelni.

De, ha már eddig felverte a téli szállását csak úgy istenadtából, már ezután csak nem áldoz rá egy fityinget sem. Nem bizony. De meg miből is? Aztán hátha elviszi a tavaszi nagyvíz az egészet?

Meszet kellene keríteni. De honnan?

Honnan, honnan? Hát onnan, ahol van.

Még csak az első fuvallatok zizegették a törpefüzek kopasz ágait az őszi éjszakában, amikor Gergő leereszkedett ladikjával a város felé. Hideg főlshél tarajozta a folyó hullámain. A víz közepén dalladzott Gergő, mert gyorsan akart leérni. Tekintete benn járt a hideg tarlókon, a hallgató tanyákon. De ahol, ni. Amott, túl a töltésen, a téglaverő közelében, a nyitott félszer alatt, valami fehérlett. Gergő összeráncolta a szemét, azután partnak fordította a ladik orrát. Rézsút szelte a vizet, hamarosan ki is kötött. Előkotorszta a zsákot, hónaljába csapta és nekivágott az irdatlan sötétségnek. A fityülő, hideg, északi szél nyújtott kutyavonítást hozott valamelyik távoli tanyából.

Mint a macska, olyan óvatosan haladt Gergő a félszer felé. Most már egészen tisztán látta a nagy rakás oltatlan meszet, amint ott fehérlett jókora darabokban a tető alatt. Ez az, ami Gergőnek kellett. Meggyorsította lépteit és amikor már csak kis távolság választotta el a félszertől, meglapult, hallgatózott, körülnézett. Csend ült a tájékon. Gergő nekibátorodott, odalopózkodott, kinyitotta a zsák száját és behajigálta a nagy, fehér

köveket Akkor elővette a nadrágzsebből a madzagot, elkötötte a zsák száját, nagyot lélekzett, azután neki-vágott az útnak a part felé, a ladikjához.

Alig lépett ki a félszer alól, megeredt az eső. Előbb még csak lassan szitált, de a megerősödött szél erre hozta a nagy fekete felhőket, amelyek úgy elsötétítették az éjszakát, hogy Gergő nem láthatott tovább az orra hegyénél. De azért az irányt nem tévesztette el, hát csak ment. Szűrt az eső, zuhogott már, de úgy, mintha dézsából öntötték volna. Vállán a teli zsákkal, csak iszkolt Gergő, de már húzta is a sár, megcsuszszant a lába a teher alatt, csetlett-botlott, mint az ittas, dülöngélt. De most már csak előre, csak neki az elsötétült partnak.

Már a kalapja is átázott, amikor egyszer csak valami meleget érzett a vállán, meg a jobbkezén, amellyel a zsákot tartotta. Percre megállt. Enyhült a szél, már nem csapta annyira a szemébe az esőt. Tán csak eláll már, gondolta, de nem. Újra nekifogott, még erősebben dőlt. Csuumvizesen haladt Gergő, amikor hirtelen megrottyant a vállán a zsák.

— No, fene —, mondta bosszúsan és ledobta a terhét. Ámulva látta, mint gőzölög a fehér zsák, de azért, ha már eddig elhozta, csak nem hagyja itt az út közepén. Újra felemelte, de most már úgy csuszkalett benne ide-oda a forró, nedves mész, mintha gombóccal lett volna tele. Csurgott a fehér mézslé végestelen-végig Gergő lépése nyomán.

Végre leért a partra, de a zsák ezalatt igen megsoványodott. Bedobta Gergő hófehér zsákmányát a ladikba, azután eloldozta a csónakot és felfelé vontatta a part mentén, mert elfordult a szél, evezve nem haladhatott volna. Gyéren csepegett már, azután elállt az eső. Gergő fáradtan fújta ki magát.

Már pitymallott, mire a kunyhóához ért.

* *

Persze, arra nem gondolt Gergő, hogy a lecsurgó, fehér mézslé nyomot fest utána. Még a subájában szuszogott, amikor az egyik csendőr belökte a kunyhó ajtaját.

— Kend mög a Jójárt Gergő, ügyé?

— Az vónék.

— No, cihelődjék kend.

Két csendőr közt tette meg az utat Gergő a téglaverőig, ott kihallgatták a kárvallott előtt, aki ugyan nem kívánta a megbüntetését, de Gergőt mégis elvitték. Két hetet szabtak ki rá.

Már a második hetet töltötte Gergő az áristomban. Éjtszakánként nehéz szívvel gondolt a kis vityillójára, a meszelésre, amely ilyenformán el is maradt. Csak forgolódott az egy szál pokróccal a priccsen, szemét elkerülte az álom. Ha már ülni kell, gondolta, leginkább vígan teljék az idő. Órák hosszat ült és dúdolt.

Tisza partján van egy kis ház,

Abban lakom én a halász.

Édes m, kedvesem,

Eljössz-e, eljössz-e

Lakni velem?

Elmennék én, ha lehetne,

Ha a kunyhód ki vón' meszelve.

Fehérre, tisztára,

Piros pünkösöd szép napjára.

Éppen tatarozták a járásbírószék épületét. Ott robotoltatták Gergőt, a téglát dobálta fel, a maltert kavarta, meg cipelte a sok oltott meszet.

— Hej, — vakargatta a tarkóját — te fehérség, te, de befeketítettél éngem!

Az utolsó napját töltötte fogságában. Aznapi székéren hordták be az állomásra a meszet. Gergő a kocsisorban az utolsót kísérte.

Az ő kulipintyója ne legyen kimeszelve, gondolta, amint fejét lehajtva kullogott. Itt a hozzávaló, szinte kínálkozik. Felnyúlt egy-egy nagy darabért és az útszéli árokba hajigálta.

Estefelé azután megnyílt előtte a kapu, kiszabadult. Zsákot kerített és összegyűjtötte belé az árokból azt, amit ledobált a szekérről. Alkonyodott, mire Gergő a kunyhóához ért.

— Nini, hát itt mög ki járt? Ki meszelhette ki a gulibámat?

Nem értette a dolgot, szótlanul fordult vissza és a téglaverőhöz ballagott. A félszer alá érve, megoldotta a zsák száját és kifordította belőle a meszet a földre.

Föltekintett, a téglaverő gazdája állott előtte.

— No, Gergő, ölég fehér-é a gulibád?

Gergő nézte a gazdát, már most értette, nagyon is értette, mi történt. Nem akart alólmaradni ő sem. Sem emberségben, sem becsületben. A mézrakásra tekintett, amelyet az imént borított ki zsákjából.

— Mögköszönöm, — szólt csöndes hangon — ahun ni, — mutatott a mézrakásra — én mög visszahoztam, amit a multkor elvittem.

* *

A Tisza partjáról varjak károgaása hallatszott.

— Kár, kár — mondták. Talán Gergő két hetét sajnálták.

ÚJDONSÁGOK — VEGYESEK.

Személyi hírek. A Schweizerische Fischerei Zeitung 9. száma közli, hogy dr. G. Surbeck Svájc augusztus 1-én saját kérelmére nyugalomba vonult halászati felügyelője, — augusztus hó 28-án hosszas szenvedés után meghalt. Mi is mély megilletődéssel vesszük tudomásul elmúlását, mert azok közé az úttörő munkásságú férfiak közé tartozott kik nagy tehetségük teljes latba-vetése mellett szívvel lélekkel belefeküdtek a vállalt munkába. Münchenben Hofer Bruno tanár tanítványa majd később aszisztense lett. 1909-ben jött vissza hazájába ahol, — a csaknem haláláig viselt díszes pozícióját elfoglalta. Utolsó útjára a halászati körök őszinte részvéte kísérte. H.

Exportprémium. Az országos halászati egyesület beadványt intézett a minisztériumhoz, amelyben a most kezdődő halértékcsökkenési időszakra 10—20 fillér közötti kilogrammonkénti prémium engedélyezését kérte a német, román, olasz, és lengyel államokba kiszállított halak (ponty és compó) után. Az angol viszonylatban kiszállításra kerülő halküldemények után már e hó elején kg-ként 20 fillér térítés engedélyeztetett. I.

Folyami ingola a budapesti Dunából. A Zimmer Ferenc r. t.-nak a Ferenc József-híd pesti fejeinél álló bárkájánál, a partmenti iszapos vízből egy kb. 20 cm hosszú kígyószerűen mozgó állatot fogtak október hó legelején. Fiatal ángolnának nézték, ami igen nagy szenzáció lett volna, mert apró ángolnát a Dunában nem fognak, csak jól fejlett nagy ángolnák kerülnek ki onnan, de ezek is csak elég ritkán. Zimmer László igazgató úr volt szíves a fogott különös halat nekem elküldeni.

A közelebbi vizsgálat csakhamar kiderítette, hogy a kígyószerű hal a folyami ingola (Petromyzon fluviatilis L.) egy példánya, melyen éppen folyamatban van az átalakulás a lárvá állapotból (vak ingola). Szemei már a bőr alól a felszínre kerültek, de még kicsinyek. Valószínűleg vándorúton volt már a tenger felé, mikor fogásra került. A halélettani állomás laboratóriumának egyik akváriumában tartjuk jelenleg, s figyeljük viselkedését, átalakulását, amely valószínűleg januárra nyer majd befejezést, ha addig életben tudjuk tartani. Földi gilisztával, bolharákkal próbáljuk etetni. — Zimmer László tagtársunknak ez úton is köszönetet mondunk a Dunában nem mindennapi hal beküldéséért. U.

Hírek a kecsegéről. Szeptember harmadik hetében Illik Viktor halászmester tagtársunk esztergomi halásza egy darab ritka fehér kecsegét fogtak, mely 1.5 kg súlyú volt. E példányt a Nemzeti Múzeum állattári osztálya vásárolta meg. Az ilyen „albino“

halak más halfajok esetében is ismeretesek (ángolna, harcra, sőt ponty is,) mint rendellenességek.

Ezzel kapcsolatban Illik tagtársunk a következőket írja az ő dunai halászbérletéhez tartozó víz kecsgefogási viszonyairól.

„Esztergom környéki vízbérletem legjobb kecsge tanyái a nyergesújfalusi vizen vannak. Ezen tanyák halászása azonban igen nehéz s ami a fő, roppant költséggel jár, azért mert a normális vízállásnál is 6–8 méter víz alatt vannak, másodsorban pedig szinte halászhatatlan kősziklák képezik a talajukat. Embereim ezen körülményeket tudják s ha én úgy rendelkezem, hogy kecsgeire van szükségem, úgy nem kímélnék sem fáradságot sem hálót, hanem rámennek a sziklákra s legtöbbször meg is van az eredménye. Sajnos azonban a nagyközönség nem tudja vagy nem akarja megérteni, miért oly drága a kecsge. Ezen hal fogása alkalmával is majdnem 40 m hosszú kecsge-hálóm maradt lenni a sziklák között, nem is számítva a számtalan nagy lyukat amit a hálóban szakítottak. — Tudomásom, illetve hallomásom szerint a nyergesújfalusi sziklás tanyákat már évszázadok óta ismerik a környéki halászok, akikre nemzedékről nemzedékre száll át a tanyák helyének leírása, valamint azok ősrégi elnevezései.

Amint a jelek mutatják úgy az idej halászat nemcsak kecsgeiben, de általában minden dunai halfajában bőséges lesz, amit az ivás ideje alatti állandó magas és egyenletes vízállásnak tulajdonítok.“

*

Illik tagtársunk e reményét mi is megalapozottnak tartjuk és igazán örülünk neki, ha a Duna halászati viszonyainak javulásáról hallunk.

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.

61.106/1936.

R e n d e l e t.

Az egységes halászati tilalmi idő és az éjjeli halászat szabályozása tárgyában a magyar — csehszlovák határvízfolyásokon.

I.

A magyar királyság és a csehszlovák köztársaság között 1928. november 14-én létrejött egyezmény (határstatutum) 45. cikke alapján az egységes halászati tilalmi idő, — amikor a határvizekben mindenféle halfogás tilos, — április hó 1-től május hó 30-ig állapítatik meg.

II.

A fenti egyezmény 46. cikke alapján a napnyugtától napkeltéig tartó éjjeli halászat a következő feltételek mellett gyakorolható.

1. Az éjjeli halászat csupán oly egyénnek engedélyezhető, akinek a partmenti községben van állandó lakása, halászati jogosítványa, hivatásos halász, büntetlen előéletű és megbízható, s nem kell attól tartani, hogy a kapott engedéllyel visszaél.

2. Azokon a tilalmakon kívül, — amelyek a határfolyók halászatára vonatkozólag az 1. pontban említett egyezménynek, különösen a 48—50. és 53. cikkeiben foglaltatnak, — az éjjeli halászatnál még külön a következő tilalmak állapítottak meg:

a) Tilos a halak elvakítása céljából erős fényt használni.

b) Gátak, zsilipek, hallépcsők és egyéb vízi építmények felett és alatt 30 méter távolságon belül nem szabad halászni.

c) Tilos a halak kifogása végett vízfolyásokat egészben vagy részben levezetni és a halakat az ú. n. bányákban kifogni.

3. Fjéjli halászatnál az olyan fogóeszközök, hálók, kosarak, varsák stb. — használata is meg van engedve, amelyeknek hálószer nagysága nedves állapotban mérve 4 cm-nél kisebb.

4. Éjjeli halászatra az engedély csak egész kivételesen és csakis a május 31-től szeptember hó 30-ig terjedő időben adható meg. Az engedély a II. 2. pontjában felsorolt feltételeken kívül még más oly feltételekhez is köthető, melyeket a hatóságok a helyi viszonyokra való tekintettel a halvédelem és a hajózás érdekében szükségesnek találnak.

5. Az engedélyt az elsőfokú közigazgatási hatóság adja ki, azonban a Dunára szóló engedélyhez a hajózási ügyekben illetékes hatóság (m. kir. Révfőkapitányság) előzetes hozzájárulása is kikérendő. A másodfokú közigazgatási hatóság köteles minden év végén a másik szerződéses állam illetékes hatóságával közölni, hogy az elmúlt év folyamán hány engedélyt adott ki az éjjeli halászatra.

6. Az a jogosított halász aki éjjeli halászatra engedélyt kapott, köteles az éjjeli halászat tényleges gyakorlását minden alkalommal előre és idejében annál a határőrség parancsnokánál bejelenteni, amely a halászat helyéhez legközelebb fekszik; a Dunán gyakorlandó éjjeli halászat esetében a halászatot még a

hajózásra illetékes hatóságnak (a m. kir. Révfőkapitányság) is be kell jelenteni; a bejelentésben az éjjeli halászat időpontját és tartamát, a halászat helyét, a résztvevő egyének számát, valamint a közlekedési eszközök és a halászszerszámok fajtáját is részletesen meg kell jelölni.

7. Olyan egyének akiknek nincs halászszygyük, az éjjeli halászatban részt nem vehetnek, sem annál közre nem működhetnek.

8. Azon államhoz tartozó vízparton, amelyen az éjjeli halászatra jogosult halász lakik, csakis azokon a helyeken szabad kikötni, ahol ezen állam érvényben levő rendeletei ezt megengedik. Tilos a másik államhoz tartozó vízparton kikötni, vagy kiszállani.

Budapest, 1936. október 9.

I.

A modern ángolnakutatás eredményeinek összefoglaló ismertetése.

Dr. Lukacs Károly, lapunk kitűnő munkatársa levélben, felhívta figyelmünket, hogy a Halászat júliusi számában „A Duna vízrendszereben előforduló sikosángolna eredete“ c. értékes tanulmány legutolsó mondata, mely szerint dr. Johs Schmidt az ángolna kérdés „jelenleg élő legnagyobb szakértője“, annyiban tévedés, amennyiben ez a kiváló tudós néhány évvel ezelőtt már, sajnos meghalt, s hogy az irodalmi utalásokból hiányzik a legutolsó munkája, mely „Danish Eel Investigations during 25 years 1905-1930“ címmel Kopenhágában 1932-ben jelent meg felesége közreműködésével, s amely munka a kiváló dán tudós egész életében végzett ángolna kutatásait foglalja össze.

Dr. Mika Ferenc munkatársunktól, a cikk szerzőjétől nyert értesülésünk szerint ennek az a magyarázata, hogy a tanulmányt több esztendővel ezelőtt írta, és olvasta fel egy előadáson amikor a tudós még élt és ez az utolsó munkája még nem jelent meg.

„Ebben a munkában van megírva, hogy az európai Anguilla vulgaris-on és az Északamerikában honos Anguilla rostrata-n kívül a Csendes-óceánban hat, az Indiai-óceánban pedig 12 különböző ángolnafajnak lárváit találta meg Schmidt, a Dana expedíció során. Ezek közül az Anguilla mauritiana nevű faj, melynek lárvái a legjobban vannak elterjedve a két napkeleti óceánban, a legnagyobbbra nő valamennyi közt, mert újzélandi folyókban közel két méter hosszú példányokat is fogtak belőle.

A Japánok nagyon intenzíven halásznak az ángolnára, főleg szeptemberben amikor az ivarérett egyedek nászútjukra indulnak az óceán felé. A rekesztő halászat elmés bambusz nád-vejszék segítségével történik. De olyan nagy a kereslet ángolnában, hogy mostmár nagyarányú ángolnatenyésztést folytatnak a japánok, olyképpen, hogy összefogdossák a folyótorkolatokban feltörekvő ivadékokat és ezeket zárt parti öblökben, lagunákban, úgy mint az olaszok Comacchióban, növesztik és hizlalják. Szardiniákkal etetik a fiatal ángolnát és három év alatt már piaci halat csinálnak belőle. L. Pohlnek a japán haltenyésztésről írt tanulmányában olvasom (Bulletin de la Soc. d'Aquiculture et de Peche, 1936 jul.—szept.), hogy a Nipponban fogvasztásra kerülő ángolnák háromnegyedrészét ma már az ilyen hizlalótavak szolgáltatják.

Evvél a pár igénytelen adattal kívántam Mika dr. tanulságos cikkét az ángolnáról kiegészíteni.“

Lukacs Károly dr. idézett értékes adatait ez úton is hálásan köszönjük.

* „Dán ángolna kutatások 25 év alatt 1905-1930.“

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

Dobóhalás verseny Sziléziában. Úgy látszik Németországban ez a halászszyrszám ismeretlen, s a tógazdaságokban a próbahalászatoknál varsákat alkalmaznak. Ez a halvizsgálatoknál nem megfelelő, mert a varsába került halak nem mutatják a helyes növekedési átlagot, a fogott halak egy része elpusztul, összetörik, s a béltartalom vizsgálata sem ad helyes eredményt. Dr. Wunder professzor a magyar és jugoszláv tógazdaságokban látta a dobóhaló használatát, s ennek népszerűsítésére rendezte a versenyi, hogy annak alkalmazását a német tógazdaságok is átvegyék. (Fischerzeitung aug. 30.)

Haljelölések. Dr. Unger Emilnek a belgrádi nemzetközi limnológiai kongresszuson e tárgyról tartott előadásának ismertetésével kapcsolatban az általa alkalmazott haljelölési módszert írja le és közli, hogy az alsó- és felsőausztriai Dunán is egy pár év óta nagymennyiségű haljelölést végeztek, amelyek a halak vándorlása és növekedésére nézve érdekes adatokat szolgáltatnak. (Österreichs Fischereiwirtschaft aug.)

I.

Poroszországban a kiadott halászati jegyek számából megállapítható volt, hogy 1934. évben 98.086, 1935. évben pedig 104.445 halászati jogosult volt összesen.

(Allgemeine Fischerei Zeitung No. 12.) H.

Tógazdasági halaink nevelése. (v. Schau Steniölsa) Tógazdasági hal: ponty és compó. Ivadék neveléssel csak az 50 holdasnál nagyobb tógazda foglalkozzék. Az ennél kevesebb holddal rendelkező tógazda vegye az ivadékot. Nagy tavakban ivatni nem tanácsos. A halak különböző időben ívnak le és az ivadék szétnő. Ha az ívás nem sikerül, a tó egy évig használat nélkül marad, viszont ha sikerült, nem tudni mennyi az ivadék benne. Az ivadék, tavaszig marad a tóban és akkor kisül, hogy vagy kevés az ivadék, amikor idegenhelyről pótlást már nem kapni vagy sok, amikor már nem tud vele mit kezdeni. Ezért ajánlja a Dubisch r. ndszerű 4 x 12 m-es tavakban való ivatást. A kikelt ivadék még szikzacskója felhasználása előtt kifogandó és legfeljebb 1 ha. nagyságú előnyújtó tóba helyezendő, ahol 1 ha.-ra 50-200.000 darab számítandó. 4-6 hét után, amikor a halcskák már 3-5 cm nagyságúak, az előnyújtó tó ismét lehalásztandó és az ivadék a tetszőleges nagyságú nyújtó tóba helyezendő ki. Ha nem etetünk, hektáronként 8000-12.000 darabot tehetünk ki. Néha az előnyújtó tavat elhagyják és az ivadékot mindjárt a nyújtó tóba helyezik ki.

(Allgemeine Fischerei Zeitung No 12.) H.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint *szeptember* hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty...	nagy	1:60—2:00 P
	közép	1:20—1:80 "
	kicsi	1:00—1:70 "
Édesvízi jegeltponty		0:40—1:30 "
Balatoni fogassüllő	I. oszt.	5:80 "
	II. "	3:80 "
	III. "	3:40 "
	IV. "	3:10 "
Dunai süllő	I. oszt.	
	II. "	3:20—4:50 "
	III. "	2:60—3:20 "
	IV. "	2:00—2:80 "
Köszüllő		0:80—1:80 "
Harcsa (élő)		2:40—3:60 "
Csuka (jegelt)		0:80—1:80 "
Compó		1:10 "
Márna		0:70—1:30 "
Kecsege		0:90—3:50 "
Őn		0:50—0:80 "
Balatoni keszeg		0:30—0:40 "

Forgalom vontatott, irányzat lanyha.

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

HALBIZOMÁNYI

ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ RT.

HALNAGYKERESKEDÉS

Levélcím: Budapest 4., Postafiók 271.

BUDAPEST,
Telep és iroda:
IX., CSARNOK TER 5.

Elárusítóhely:
IX., Közp. vásárcsarnok,
Központi iroda:
V., József tér 8.
Telefon: 180—9—22.

TELEFONSZÁM
Nappal: 185—6—36.
Éjjel: 157—3—26.
Száll. oszt.: 168—7—16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsősorú gyorsnövésű cseh, bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt. —

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK RT.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból szállít tenyésztésre nemestörzsű egy- és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Őrspuszta, Pelérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogyszentmiklós, Szabadbattyán, Tápiószecső, Tüskéspusztáról és Varaszlóról. —

TELEFON: BUDAPEST, V., JÓZSEF TÉR 8.
180—9—22 LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., PÓSTAFIÓK 271.

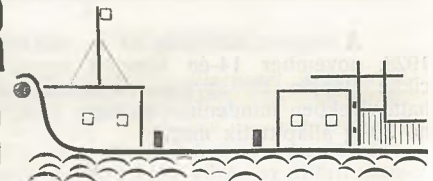
Barta Lipólné

TELEFON:
Iroda: 185—0—71
Üzlet: 185—5—84

HALKERESKEDŐ

BUDAPEST IX.,
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál u. 4. T.: 185-4-48.
Fiókküzetek: IX., Központi vásárcs. T.: 185-4-48.
V., gr. Tisza István u. 10. T.: 181-6-79.
VII., Garay téri vásárcs. T.: 130-4-48.
Iroda: VIII., Horánszky utca 19. T.: 135-3-39.

Budapest.

Halászlő

puha inslég és kötélt, hálófónál, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA RT.-nál Budapest.

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6—7. szám. Telefon: 184—3—10
A Ferenc József hid és Erzsébet hid között.

Fiókküzet: VII. kerület, Thököly-út 16. szám. — Telefon: 1-85-9-65
A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt.